

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁRA:

NYELVEN ÉS VIDÉKEN EGY HÓRA 35000 KORONA
EGYES SZÁM ÁRA 1500 K.

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ:

VITÉZ KOLOSVÁRY-BORCSA MIHÁLY

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:

DEBRECEN, PIAC-UTCA 59. SZÁM
TELEFON 3-48. SZÁM

Tábornokokból alakul meg az új görög kormány

Kondilisz nem tud koalíciós kabinetet alakítani

London, augusztus 26. Athéni jelentések szerint a politikai pártok vezetőinek eddigi tanácskozásai semmi eredményre nem vezettek, úgy, hogy a koalíciós kormány megalakítására semmi kilátás nincs.

Az új kormány összetételét illetően a pártok nem tudtak megegyezni és Kondilisz tábornok úgy nyilatkozott, hogy az új kormányt szükség esetén a hadsereg és a haditengerészet

vezérő tábornokból alakítja meg.

Az új választásokat ezután az a katonai kormány fogja kiírni és végrehajtani. Kondilisz tábornok egyébként a politikai pártok vezetőivel megállapodott abban, hogy az új szerb-görög szerződést a kormány egyelőre rendeleti uton nem lépteti életbe, mint ahogy azt Pangalos tervezte.

Németországot felveszik a Népszövetségbe

Berlin, augusztus 26. A birodalmi gyűlés külügyi bizottsága csütörtökön ülést tartott, amelyen Stresemann külügyminiszter a későbbben álló genfi népszövetségi tanácskozásokkal kapcsolatban informálta a bizottság tagjait. A kommunisták azt követelték, hogy a tárgyalás nyilvános legyen, ezt a javaslatukat azonban elvetették és az ülést szigorúan

bizalmasnak nyilvánították.

Stresemann hosszan beszámolt a belgákkal folytatott megbeszéléseiről, legnagyobb érdeklődéssel azonban a népszövetségi kérdésben tett közléseit fogadták. Stresemann kijelentette, hogy

mint optimista ítéli meg a helyzetet.

Azok a biztosítékok, amelyeket a német kormány közvetlenül a tanácskérés rendezése előtt kapott, jogot adnak arra a reményre, hogy most Genfben

minden bonyodalom nélkül megfognak találni a kibontakozás útját.

Spanyolország most a tengeri kérdést tolja előtérbe. Ha azonban Spanyolországgal szemben nem mutatják az általa várt engedékenységet, akkor Lengyelország követeléseit sem lesznek olyan sajtóárak és Lengyelország tervei meg fognak hiúsulni.

Rövid időn belül revízió alá veszik a köztisztviselők lakbérét

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csaknem egy évtizede húzódik már a köztisztviselők lakbérének revíziója, amelyet részint a háború, részint pedig a háborút követő zavaros idők akadályoztak meg. A régi törvény értelmében ugyanis a köztisztviselői lakbérék ügyét

üzévenként felül kell vizsgálni.

Mint hogy ez elmaradt, a revízióról csak most kezdődtek meg a tárgyalások. Az új lakbérbeosztásra vonatkozólag a KANSz vezetősége a következő információt adta:

A KANSz legutóbbi illetékes helyen az iránt tett előterjesztést, hogy az egyes községeket és városokat

újból sorozzák be a lakásbérék szempontjából.

Ugyanis 1908 óta, amikor a lakásbérék felülvizsgálására vonatkozó törvényt megalkották, nem volt lakbérbeosztás, azóta pedig a községekben és városokban nagy eltérések következtek be, mert az új házak tulajdonosai a lakókkal

meggyezés alapján állapították meg a lakbért.

A legnagyobb eltérések azonban a perifériákon és a határmenti községekben vannak, ahol a lakbér a

békebelivel szemben lényegesen emelkedett. Feltétlenül szükséges, hogy a revíziót megtartsák.

A pénzügyminiszter legutóbb ki is jelentette, hogy foglalkozik ezzel a kérdéssel, azonban nem kíván általános revíziót végrehajtani, hanem

csak egyes községekben ejtik meg a vizsgálatot.

A felülvizsgáláshoz az adatokat a pénzügyi hatóságok bocsátanak rendelkezésre, a katonai tisztviselőknél azonban egy vegyes-bizottság állapítaná meg, hogy melyik állomás, város, vagy község milyen lakbérkategóriába tartozik. Ez a rendszer annyival is előnyösebb, hogy a hivatalosan megállapítható adatokon kívül az érdekelt, akik

szintén képviselve vannak a bizottságban,

újabb szempontokból meg tudják vizsgálni a helyzetet. Már most az lenne a kívánság, hogy a polgári lakbérrevízióndt is ugyanilyen alapon tartandó meg a vizsgálatot. Kíváncsinos lenne, hogy maguk az érdekelt lakbérfizetők is hozzászólhassanak e nagyfontosságú kérdéshez, hogy ezáltal is alaposabb tájékozódást szerezzenek az egyes bizottságok.

Szerbiában ismét kormányválságról beszélnek

Szerb nacionalisták megzavarták a horvát parasztpárt gyűlését

Belgrád, augusztus 26. Politikai körökben megint a legkomolyabb formában merült fel a kormányválság híre. Pasic rövides visszatérését Montecarlóból Belgrádba színtén

a kormányválság kombinációval hozzák vonatkozásba.

Uzunovic miniszterelnök hír szerint még a szkupstina összetűlése előtt beadja lemondását. Utódjául Trifkovic Markót emlegetik.

A kormányválsági hírekkel áll összeköttetésben valószínűleg a horvát parasztpártiak újra megindított erős agitációja is. Egy ilyen agitáló gyűlés folyamán, amelyen Radics beszédét a szerb nacionalista ifjak megzavarták, véres verekedésre került a sor, amelyben

egy halott és több sebesült maradt a harctéren.

A lapok jelentése szerint a rendőrség megtudta volna fékezni a verekedést, de egy Marianovic nevű csendőrkapitány megtagadta az engedelmességet Pernal államtitkárnak, aki őt a rend helyreállítására utasította.

Egy másik népgyűlésen Radics Nincsic külügyminiszter bukását

befejezett ténynek mondta,

örökösét Sibenic agrárreform miniszterben jelölve meg, akinek táncját vizion Radics Pál venné át.

Mindöz természetesen csak kombináció, amely még megerősítésre szorul.

A mexikói kormány ismét súlyosan megsértette a vallásszabadságot

Mexikó, augusztus 26. Saens külügyminiszter egy megbeszélés során biztosította — hir szerint — Calles elnököt arról, hogy ő az alkotmány alkalmazásának híve és hogy korábban tett nyilatkozatát a püspöki kar félreértette.

A lapok jelentése szerint a kormány azoknak a lelkeseknek, akik az egyházi viszály idejében politikailag exponáltak magukat, az egyházi ténykedés gyakorlatát még ak-

kor sem fogja megengedni,

ha az egyházi hatóságok azt engedélyezik.

Ebből az alkalmából a kormány azt a körkérdést intézi a hivatalnokokhoz, hogy vajon tagjaik e hivatalos szervezeteknek.

A püspöki hivatal nyilatkozatot küldött, amelyben hangsúlyozza, hogy a kormánynak nincsen joga a vallásszabadságot megsérteni.

Az erdélyi felekezeti tanerőknek szeptember elsején le kell vizsgáznuk az oláh nyelvből

Kolozsvári tudósítónk jelenti: Néhány nappal ezelőtt az oláh közoktatásiügyi miniszter rendeletet adott ki, amelyben arra szólítja fel a felekezeti tanerőket, hogy

szeptember 1-én tegyenek oláh nyelvi vizsgát.

Ez a rendelet a tanárok körében érthetően rendkívüli izgalmat okozott, mert a törvény öt évi haladékot adott a vizsga letételére. A kolozsvári tanfelügyelőség a következő felvilágosítást adta az ominózus rendeletre nézve:

Az izgalmat csak az okozhatta, hogy a tanári kar a rendeletet félreértette, ugyanis az semmi egyebet nem tartalmaz, mint azt, ami

a törvény szerint föllélenül teljesítendő;

ugyanis a törvény kimondja, hogy a felekezeti tanerőknek nyelvvizsgát kell tenniük s a mostani rendelet semmi egyéb, mint jóakaratu figyelmeztetés a tanerökhöz arra nézve, hogy az oláh nyelvből, földrajzból,

történelemből és alkotmánytanból legkésőbb öt éven belül, de saját érdekében lehetőleg minél előbb vizsgáznuk kell. Semmi egyéb. És a jóakaratu figyelmeztetés azt is elmondja, hogy ha valaki az előirt időn belül nem teszi le az oláh nyelvből a vizsgát, azt a tanerőt állásáról

lemondottnak tekintik.

Ebben az évben szeptember 1-én lesznek a vizsgák, s a rendelet értelmében az egyes iskolák vezetőségének kimutatást kell készíteniük arról, hogy kik vizsgáznak s arról is, hogy kik maradnak vizsgájukkal hátralékban. A törvény értelmében ugyan öt év áll rendelkezésre, de mégis ha egy tanár el akarja használni vizsgáját, a halasztás szükségességét igazolnia kell, akár betegség, családi körülmények, vagy más indokok forognának is fenn. Öt év elteltével többé nem hívják fel a tanárokat vizsgára, hanem az elmaradottat úgy fogják tekinteni, mint aki állásáról lemondott.

A vidéki iskolákban is meghosszabbítják a nyári vakációt

Budapest, augusztus 26. Klebelsberg Kuno gróf kultuszminister tegnap tárgyalást folytatott dr. Héjji Imre nemzetgyűlési képviselővel, aki a biológiai szövetség és idegenforgalmi szövetség felkérésére azt a kérést intézte a miniszterhez, hogy az iskolák vakációjára vonatkozó rendeletét

sz egész országra terjessze ki. A miniszter kijelentette, hogy a közhatalmat azt óhajtáná, hogy ne csak Budapesten, hanem a vidéki iskolákban is meghosszabbítsák a szünidőt, megadja azt a kedvezményt, ami természetesen, kizárólag csak az ideai iskolai szezonra vonatkozik.

Az ORLE országos konferenciájának első napja

Az első nap belmissziós ügyekkel foglalkoztak

(A Hajdúföld tudósítójától.) A szomszédos Hajdúbusszerményben tegnap, csütörtökön kezdődött meg a református lelkészek országos egyetemes tanácskozása. A kis hajdúvárosba ez alkalommal az ország minden részéből többszáz főre tehető vendégcsereg érkezett. Az idegen ugyanis eltértek a régi szokásoktól s nem csupán a lelkészeket hívták meg az országos gyűlésre, hanem

az egyházak világi vezetőit is, akik nagyszámmal vesznek részt a kalvinista hitélet nagyfőntosságu kérdéseit tárgyaló gyűléseken.

Az első napok tanácskozásai nem nyilvánosak. A gyűléseken inkább belmissziós ügyek kerülnek szóba

Vasárnap az ORLE választmányi ülést tart, amelyen különösen azokat a témákat tárgyalják, melyek az utóbbi időben a közigazgatás részéről érik az egyházakat.

A lelkészgyűlését hétfőn tartja közgyűlést, amelyen dr. Ballazár Dávid püspök mondja a megnyitó beszédet. Ez alkalommal fogja megszövegni a református egyház hivatalos állásfoglalását Mikes szombathegyi püspök ismert körlevelével kapcsolatosan.

Rövidesen folyósítják a külföldi törlesztéses építési kölcsönöket

Az Országos Közérdekű Lakásépítő felhívása

A külföldi törlesztéses építési kölcsönöket hosszabb tárgyalások után sikerült most már biztosítani, úgyhogy rövid időn belül megindul a pénzüsszegek folyósítása. A kölcsönöket

25-30 évi törlesztésre engedélyezik.

kamatköltség és törlesztés fejében évente körülbelül 8% fizetendő. Ilyen előnyös feltételek mellett az egész országban megindulhat végre különösen a családi házak tömeges építése.

Az Országos Közérdekű Lakásépítő felhívja az országban működő összes házépítő szervezeteket és mindazon egyéneket, akik törlesztésre építeni akarnak és az építési költségek bizonyos része fölött

készpénzben rendelkeznek,

hogy pontos címüket mielőbb jelentsék be: „Országos Közérdekű Lakásépítő (Értékesítő és Építő R. T. alakult 1910.)” Budapest, VII., Rákóczi-ut 86. II. 3. Telefon Jósef 16-42.

Száz pengőben állapították meg a nőipariskolában fizetendő díjakat

Novemberben az iparművészeti rész kivételével az összes tagozatokat megnyitják az iparostanonciskolában

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén foglalkozott az iparostanonciskola berendezésének elkészítésével s megállapította, hogy a berendezés

500 millióba kerül,

de ebben az összegben nincs benne azoknak a tárgyaknak ára, melyek az iparművészeti tagozat négy tanterméhez és rajzterméhez szükségesek.

Az iparművészeti tagozat ügyében az ősz folyamán Kertész K. Róbert államtitkárral újra felveszik a tárgyalásokat, mert a város azt szeretné, ha az iparművészeti iskola tényleg az állaména. Az iparművészeti rész kivételével novemberre megnyitják az összes tagozatokat.

A városi tanács megállapította a beiratási- és tandíjakat is, melyek az iparostanonciskolában nem is szenvedtek lényeges változást, mert a pengőre való kikerekítés csak mérsékelt emelést jelent. Annál nagyobb emelés mutatkozik a nőipariskolában. Itt az elmúlt évben 510 ezer korona volt a fizetendő díjak összege, míg most

1.250.000 koronát kell egy évben fizetni.

Ez az összeg pengőben kifejezve a következőképpen oszlik meg. Tandíj 80 pengő, beiratási díj, mely csak az 1. osztályban fizetendő 15 pengő, ifjúsági könyvtári díj 5 pengő. Összesen tehát keréken 100 pengőt kell fizetni.

Uzsorastatáriumot rendeltek el Kúbekháza községre

A zsidók 100 százalékos kamatra is adtak kölcsönt

(A Hajdúföld tudósítójától.) Az uszora vétsége magánindítványos büncselekmény és mint ilyen nem eléggé üldözhető. A büntető törvénykönyv azonban gondoskodott arról, hogy azon vidékeken, ahol az uszora veszedelmes mértékben elharapódzott, ott a törvény teljes hatalommal léphessen fel az uszoravétség elkövetői ellen és az uszorát hivatalból üldözendő büncselekménnyé deklarálhassa.

Az országban eddig még nem igen volt példa e radikális intézkedésre, úgy, hogy annál nagyobb meglepetés erejével hat az a tény, hogy a szegedi ügyészség előterjesztésére az igazságügyminiszter Kúbek-

háza községre legutóbb elrendelte a statáriumot.

A szegedi ügyészség nyert információ szerint Kúbekháza az első Szegeddel határos község, ahol az uszoravétség hivatalból való üldözése szükségesé vált.

A szokatlan intézkedésre különösen az adott okot, hogy Kúbekháza számára nincsenek meg a telekkönyvek, amelyek szerb megszállott területen maradtak. A lakosság így a bankoktól csak különleges esetben kaphat kölcsönt és emiatt felvirágozott a magánuszorások keresete. A falut zsidók és galiciánerek özönlötték el és sokszor százszázalékos kamatra adják a kölcsönt.

A város kiadja a kompetencia fát

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács csütörtöki ülésén Zöld József tanácsnok bejelentette, hogy a város ebben az évben is kiadja a kompetencia fát. Az igényjogosultak azonban csak a nekik járó mennyiség felét kapják meg. Kivételt képeznek azok, akiknek járandósága felőlön

alól van. Az utóbbiak ugyanis teljes egészében megkapják a nekik járó famennyiséget. A kompetencia fa ára a rendes forgalmi árak kétharmada lesz. A kitermelés szeptember 1-től október 9-ig tart s az egész kitermelendő kompetencia fa mennyisége csaknem 13.000 öl.

Ravasz módon 11 millió korona községi pénzt lopott a fehérgyarmati kisbíró

(A Hajdúföld tudósítójától.) A napokban kísérték a nyíregyházi ügyészség foházába Szabó Károly fehérgyarmati kisbíró, aki még júliusban a község háza egyik asztalfiókjából

tizenczögmillió koronát elloplott.

Szabó Károly egy napon észrevette, hogy a pénztáros a pénzt nem a pénzeszekrénybe, hanem a hivatalban levő egyik asztalfiókjába teszi. A főjegyző ugyanis nem volt otthon, a hivatalos óra lejárt, így hát a pénztárosnak nem volt módja a pénzt a Wertheim-szekrénybe zánni. A kisbíró 29 ére virradó hajnalban 2 órakor

kisbírói kulcsával kinyitotta a község házat.

A közvagyongra Varga Zsigmond tűzoltó volt hivatva őrködni, de a tűzoltó jelen esetben nem volt eléggé éber.

Kisbíró uram erről meggyőződött az őrszoba ablakán át és háborítatlanul folytatta a tolvajlás funkcióját. Nem volt egyebe egy kalapácsnál, de ez elég volt az asztalfiók szélének letöréséhez. A fiók egy-kettőre kinyitott és Szabó Károly zsebre tette a benne talált

tizsmillió hatszáz ezer korona községi pénzt.

Még átkukkantott a szomszéd szobákba is, ahol tudomása szerint szintén pénz szokott lenni, de itt nem kedvezett neki a szerencse, a fiókok üresek voltak. Szabó Károly mindent nyitva hagyott és szépen kifundálta, hogy reggel

majd ő kölli fel a jegyző urat azzal a rémhírrrel, jöjjön izibe, nagy baj van, mert holmi tolvaj haramiák feltörték a község házat és ellopták a lakosság pénzét.

A dolog azonban nem maradt sokáig titokban, a gyanu a kisbíró és a vele vadházasságban élő Erdei Mária ellen irányult.

A kisbíró és asszonytársát letartóztatta a csendőrség és mindkettőjüket bekísérte a nyíregyházi ügyészség foházába.

A békéscsabai nemzetközi uszóverseny eredménye

Békéscsaba, augusztus 26. Tegnap délután kezdődött meg nagyszámu község jelentetében a Csabai Atlétikai Klub

nemzetközi uszóversenye.

A verseny nemzetközi jellegét a Kassai Atlétikai Klub uszóinak részvétele adta meg. A verseny eredményei a következők:

100 m-es melluszás: 1. Gál Tibor (SZUE) 1 p. 29.8 mp. 100 m-es ifjúsági gyorsuszás: 1. Flohr Laszlo (orosházi KISOS) 1 p. 16.6 mp. 100 m-es hölgy melluszás: 1. P. P. Linszky Mici szarvasi TURUL 1 p. 47 mp. 100 m-es hátuszás: 1. Uhlrich, (CSAK) 1 p. 19.6 mp. 100 m-es gyorsuszás: 1. Vágó Sándor (szegedi UE) 50 m-es hölgy gyorsuszás: 1. Messinger Eliza (kassai Atlétikai Klub) 37.3 mp. 3x100-es vegyesstaféta 1. (szegedi UE), 2. (CSAK), 3. (Kassai Atlétikai Klub.) Műugrás: 1. Szabó József, Kassai Atlétikai Klub) 2. Huszár (CSAK), 3. Szalay (SzUE). 3x100 m-es ifjúsági vegyes staféta: 1. (CSAK csapat), 2. (CSAK B csapat). 3x50 m-es gyorsuszás: 1. (SzUE). 100 m-es ifjúsági melluszás: 1. Lestyán (CSAK) 1 p. 32.6. Vízipóló SZUE-KASSA 4:1 (1:1).

URÁNIA

MA

VIGSZINHÁZ

ZORU és HURU-val

Budapestet megelőzve!

H á z t ű z n é z ő k

RIN-TIN-TIN-nel

A z é j f é l i l á t o g a t ó

Tökés Vince nyuzott borjuja és 136 vádlott a törvényszék előtt

Mikepércs a vádlottak padján, avagy mit mondott a főjegyző egy nyuzott borjuról

(A Hajdúföld tudósítójától.) Csütörtökön délelőtt példátlanul mozgalmas tárgyalás zajlott le a debreceni törvényszéken, ahol ez alkalommal csaknem az egész falu tilt a vádlottak padján. A mikepércsi főjegyző, Tökés Vince viselt dolgairól volt szó és a rendkívül komplikált rágalmasági perben pontosan 136 vádlott szerepelt, úgy hogy egy napra nem lehetett beidézni az összes vádlottakat, mert hely sem lett volna nekik a tárgyaló teremben. A tárgyalást így is a törvényszék hatalmas esküdtzései termében kellett megartani. A csütörtöki napra összesen 70 vádlottat idéztek meg s ezek között volt Tökés Vince Mikepércs községi felfüggesztett főjegyzője is, aki ismét ide került a vádlottak padjára. Az ügyet a törvényszék Bod-nácsa tárgyalta. A vádat Eöry Kálmán királyi ügyész képviselte, míg a vádlottak védelmét Gévay Béla debreceni ügyvéd látta el.

A terem megtelik vádlottakkal

Tíz óra után néhány perccel szólítja be az elnök a vádlottakat, akik hosszu libasorban vonulnak be a terembe. Néhány perc alatt az esküdtzései terem padjai megtelnek csizmás mikepércsi magyarokkal. Még a közönség, az ügyvédek, újságírók helyét is ellepik a vádlottak. Itt van ugyasólván az egész falu. Helyesebben csak a fele, mert a másik része holnap kerül sorra. Csaknem egy teljes óra telik el, míg az elnök számba veszi, csoportosítja a vádlottakat, ami nem történik minden humor nélkül. Több vádlott ugyanis egyszerűen eltűnt, de a rokonok, ismerősök — egyszerre három-négyen is — bizonygatják, hogy itt van:

— Bejött Debrecenbe, csak kiment a piacra! — mondja valaki.
— Nem azért idéztük, hogy a városban kóborogjon! — inti le az elnök a hangos szavú magyart.
— Csak azért mondom kérem, mer hogy a tesviremről van szó — feleli az előbbi.

Kavarodás a nyuzott borju körül

Végre 11 óra tájban megkezdődik a vádirat ismertetése. E szerint Tökés Vince április 11-én Mikepércsről Debrecenbe utazott és a vonaton Pallást Károly tanító, valamint mások jelenléteben a köve kezé kijelentést tette:

— Ma egy nyuzott borjut küldtem be ajándékba a főzolgabírói hivatalba. Folyton tömni kell őket, de igaz, hogy ők is tesznek nekem szívesseget.

Pallást tanító ezt a kijelentést elmondta Mikepércsen több embernek, így többek között Ferenczy Ernő malomtulajdonosnak, aki éppen akkor gyűjtötte az adatokat Tökés Vince viselt dolgairól. A borju-ügyet felhasználta ezek között és felemeltette az általa szerkesztett és a belügyminiszterhez intézett memorandumban is és a memorandumot Rácz Gyula képviselőtestületi tag utján aláíratta 130 mikepércsi lakossal. A belügyminiszterhez egy küldöttség vitte fel a memorandumot, amely azonban félreértésekre adott alkalmat. A helytelen stilizálás következtében ugyanis Hajdúvármegye központi járásának tiszt-

viselői úgy értelmezték a dolgot, hogy a memorandum aláírói is készpénznek vették a Tökés Vince által említett borju-ügyet s ezért felhatalmazást kérve, megindították az eljárást úgy Tökés Vince, mint a memorandum összes aláírói ellen.

Vallomások

A vádirat ismertetése után elsőnek Tökés Vincét hallgatja ki a bíróság. A felfüggesztett főjegyző kijelenti, hogy valóban küldött egy nyuzott borjut a központi járás tisztviselő karának, azonban azért a pénzt teljes egészében megkapta. Tagadja azt is, hogy a vonatban az inkriminált kifejezést használta volna.

Pallást Károly tanító a következő vádlott, viszont határozottan állítja, hogy Tökés Vince mondotta a vád tárgyává tett kijelentéseket.

Ferenczy Ernő vádlott elismeri, hogy a borju ügyről említést tett az általa szerkesztett memorandum-

ban, de ezt nem azzal a céllal tette, hogy a központi járás tisztviselői karát sértse. Ellenkezőleg. Az volt a célja, hogy Tökés Vince rágalmasági kijelentését tudomására hozza a főjegyző felettes hatóságának, hogy az így retorzióval élhesen Tökés Vincével szemben. Nem lehet tehát másról szó, mint egy sajnálatos félreértésről, mert ő a legnagyobb tisztelettel viseltetik mindig a központi járás tisztviselőivel szemben.

Senkise tud a borjuról

Ezután a többi vádlottak kihallgatására került a sor. A memorandum aláírói egyértelműleg azt vallják, hogy a nyuzott borju ügyéről fogalmuk sem volt, nem tudták, hogy ez is szerepel a memorandumban. Az ívet csak azért írták alá, mert a memorandumban a Tökés Vince által elkövetett szabálytalanságokról és személyes természetű panaszairól volt szó. Ezeket a részeket most is vállalják, de a borju üggyhez semmi közük.

Dél már jóval elmúlt, mikor az elnök befejezi a vádlottak kihallgatását. Holnap a többiekre kerül a sor s ugyanekkor várható az ítélet is.

Megőrült egy zentai katona, mert bajtársa hipnotizálta

Az volt a rögeszméje, hogy valaki halálsugarakat lövel reá — Meg akarta gyilkolni az anyját

Zenta, augusztus 26. Bicskei János 21 éves zentai gazdálkodó, aki nemrég szabadult meg a katonaságtól, csütörtökön megőrült és rohamában

meg akarta gyilkolni anyját.

Bicskei János a szomszédok mentették ki a dühöngő ember kezei közül.

Bicskei János, mióta leszerelt és hazatért Zentára, többször panaszkodott, hogy volt állomáshelyén az egyik szerb katonatársa hipnotizálta és azóta állandóan betegnek érzi magát. Később már az elmebetegség jelei mutatkoztak rajta és az volt a rögeszméje, hogy

egy ismeretlen állandóan üldözi és halálsugarakat lövel reá.

Ismerősei és anyja is igyekeztek megnyugtatni a beteget, kinek állapota azonban napról-napra rosszabbodott és legutóbb az utcán any-

nyira erőtt vett rajta az izgalom, hogy összeesett.

Eszméletlen állapotban szállították haza, ahol gyógykezelés alá vették. Csütörtökön délelőtt ismét rohamok fogták el, mire anyja lecsillapítani igyekezett. Bicskei erre vérben forgó szemekkel felugrott, az asztaliókából előrántott egy kalapácsot és az anyja fejére sújtott.

Az idősebb asszony feje fölé tartott balkarjával kivédte az ütést, amely olyan erős volt, hogy az asszony karcsontja eltört.

A dühöngő ember tovább akarta ütlegelni anyját és a helyzet már annyira veszedelemes volt, hogy a segélykiáltásokra a szobába rohantak a szomszédok, akik a dühöngő embert nagynehezen lefogták és értesítették a rendőrséget, amely beszéltette a zentai központi elmeosztályra.

Három cserkészfiu 1800 kilométeres utja a csonk hazájában

Csütörtökön Debrecenbe érkezett a három cserkész

(A Hajdúföld tudósítójától.) A közönségnek és a szerkesztőségnek ugyasólván hetenként van dolguk világtörli utazókkal, fiatalemberekkel, akik elindultak, hogy bejárják a földet. Gyalog, lovon, biciklin. Jönnek, mennek, de senki se tudja rólok, hogy megérkeznek-e valaha is utuk végcéljához.

Annál nagyobb elismeréssel kell hát megemlékeznünk három derék, magyar cserkészfiuról, akik nem a nagyvilág, hanem a kicsiny

csonk hazája megismerését, körülgyaloglását tűzték ki célul maguk elé.

Ellenbacher János, Hegedűs G. József és Szónyi Vilmos a monori 118. számú „Turán” cserkészcsapat tagjai július 13-án azzal a céllal indultak el Monorról, hogy bejárják a csonkaországot és

tanulmányozzák a trianoni határszélek viszonyait.

A három cserkész eddig a következő útvonalon haladt keresztül: Esztergom, Komárom, Győr, Szombathely, Szentgotthárd, a Balaton vidék, Pécs, Mohács, Baja, Szeged, Hódmezővásárhely, Püspökladány. Debrecenben csütörtök délután érkeztek meg a legkitünőbb erőben és egészségsben. Eddig már

több mint 1200 kilométert tettek meg

gyalogosan s pénteken délután gyalogszerrrel folytatják tovább utjukat Nyíregyháza, Miskolc, Salgótarjánon át haza Monor felé, ahova körülbelül szeptember 15-én érkeznek meg. Még körülbelül 600 kilométer áll előttük s így összesen 1800 kilométert tesznek meg kéthétnapos utjuk alatt, melyen

levelezőlaparúsításból tartják fent magukat.

Dunántúli gyalogutjuk során utba ejtették gróf Bethlen István birtokát, Inkepusztát is, ahol a miniszterelnök szíves szeretettel fogadta őket s utikönyvükbe beírta a nevét is.

A debreceni közönség bizonyára szintén meleg szeretettel támogatja a három derék cserkészfiut, akik valóban meg is érdemlik ezt a támogatást.

Javul a belügyminiszter állapota

Rakovszky Iván belügyminiszter állapota, testvérenek, Rakovszky Istvánnak családjához érkezett távirat szerint szerdán rosszabbodott, láza 39 fokra emelkedett és felesége azt táviratozta a sógorjének, hogy Rakovszky testvére, Rakovszky István utazzon sürgősen Kolozsvárra. A belügyminiszter állapotának a rosszabbodásáról elterjedt hírt megdöbbenéssel fogadták széles körökben.

Rakovszky István családjához ma azonban újabb távirat jött, amely a belügyminiszter állapotának javulásáról ad számot.

A belügyminiszter sógorjéje már ma pusztalmeházai birtokára utazott és onnan folytatja útját Kolozsvárra.

Budapest szeptemberben választ polgármestert

(A Hajdúföld tudósítójától.) Vass József helyettes miniszterelnök, aki kedden délután titkárával, dr. Ferry Tiborral a Délivásuton utazott Bélatelepre, ezidő szerint még ott tartózkodik. A helyettes miniszterelnök Ripka Ferenc főpolgármester vendége.

Tegnap este megtörtént az ugynevezett bélatelepi találkozó, amelyre a helyettes miniszterelnök már régebben készült. Vass Józsefnek ezen a találkozón alkalmat nyílt arra, hogy Bethlen gróf miniszterelnökkel bizalmasan tanácskozzék. A tanácskozáson szóba került a budapesti polgármesterválasztás kérdése is, amely a jövő hónap végén aktuális lesz.

Oláh rablogádzalkodás Déván

(A Hajdúföld tudósítójától.) Ez a jobb sorsra érdemes, hajdan viruló szép kis városka miniszterekből, persze hogy csak oláhokból, annyit látott az utolsó négy év alatt, mint amennyit ezeréves fennállása alatt aligha. Az idegen szemlélő méltán azt hihette, hogy ott a jólét felveti az embereket. Ezzel szemben a helyzet valódi képe az, hogy

az oláh Imperium a tők szelére sodorta Dévát.

Leégett szállodája felépítésére 4 millió leit vett fel kölcsönként egy temesvári banktól, mely után csak egy millió leit kamatot fizet évente, holott a szálloda egy negyedmiliót sem jövedelmez. Vágóhidja rom, mert évek óta egy le sem jutott jókarban tartására. Értékes kaszárnyája után semmi bért nem kap. Értékes erdeire reált egy oláh konzorcium, mely az erdőket

a saját zsebére zsarolja ki.

A különböző vámokat az oláh állam egytől-egyig a maga kasszájába foglalja le. Így azután van kövezetvám, de nincs kövezet, van vágóhididíj, de nincs vágóhid, van utadó, de nincs ut.

Aláírják a magyar-cseh provizóriumot

Budapest, augusztus 26. Prágai jelentés szerint a magyar-cseh tárgyalások kedvező fordulatot vettek és a provizóriumot még *szombaton aláírják*.

Az ideiglenes megállapodás 4 hónapra szól, amely időre mindkét fél a legelőbb kedvezményt biztosítja a másik számára. A négy hónap alatt kétségtelenül létrejön a kereskedelmi szerződés.

Utcai képek

Egy séta...

Az utcát járom, a kopottat, a szürkét, az örökké ugyanazt. Szerettem az utcát, mert itt lépten-nyomon beletűzködöm a mindenütt feltalálható, egyetlen valóságba, az életbe... Robotoló, mámoros tömegek rojják a mindennap utját és közönyös arcuk mögött meleg, vörös sorsok vonaglanak...

Mennyi sok színes álom takarója az ember. Drága, forró álmoké, amik megbujnak a szürke szavak mögött, elővillognak a közömbös, fáradt mozdulatokból, kiliselkednek két szem ablakán.

Es most réved agyamba, hogy elshansz mellettem, szomorú arcu robotolója szürke utaknak, te mindennapi Ember. Látlak, mikor négy fal magányába temetkezve ujátermentéd a rossz, sűrű világot, mikor megáradsz és mindenkit magadhoz ölelnél egy forró öleléssel... és vonszoldod egyik napot a másik után ólomsúlyoktól nehezült szárnyakkal, vad viaskodásban a szörnyű valóság s a lehetetlen álmok világa közt lebegve.

Az emberek: nem szeretem: azok csúnyák, gonoszak, ezer igaz és képzelt bajukkal, örült larmájukkal, megfertőzött szentségeikkel, de te szegény egyetlen Ember... vörös testvérem lehetetlen álmaiddal... te jó vagy...

Egy férfi támológ előttem nehéz, agyoncsigázott léptekkel. Megy a kocma felé, egy duhajos óra féktelen mámorában talán valamit kívetni, valamit elfelejteni magából. Felesége zsörtölődve somfordál utána. Látni arcán a szándékot: haza akarja hívni.

A férfi egyre jobban siet. Ugy tesz, mintha észre sem venné a háta mögött jövő asszonyt, aki lihegve próbálja követni és utána szól:

— Várj már! Ne siess annyira.

A férfi durván visszafordul:

— Csak maradj! Én velem ugye jöhetsz.

A nő engedelmesen hátramarad és visszafordul. Még csak nem is könnyezik.

Óh micsoda tragédia pergett le itt e pillanatban. Ez a férfi valamikor járt e nő után. Gyönyörtől könnyes szemekkel gondolt rá... körülrajongta drága, meleg, puha szavakkal.

Istenem, mi minden történhetett velük, amíg ideig eljutottak... és leperreg képzeletében egy házasságot a lihegő, fuldokló csókoktól egészen a mai napig... Nem tudok rójuk semmit és mégis az az érdes, durva hang... az a nyers visszaütés annyi mindenről beszélt.

Kiss István.

Forgács urifodrász

Arany János-utca 2.

A Szappanos-utcán vagy a vásárcsarnokban lesz a baromfipiac

Három év múlva készül el a vásárcsarnok

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács már régebben foglalkozik azzal a gondolattal, hogy a baromfipiacot a Rákóczi utcáról a Szappanos-utca helyére hozza át. A csütörtöki tanácsülésen ismét szóba került ez az ügy, azonban kitűnt, hogy az áthelyezés legalább is

570 millióba kerülne,

mert ennyit emészt fel az aszfaltozás, melyet a Szappanos-utcán a baromfipiac áthelyezése előtt feltétlenül el kellene végezni. A városi tanács úgy határozott, hogy egyelőre nem dönt

ebben a kérdésben, mert három négy éven belül feltétlenül elkészül a vásárcsarnok. Ha pénzügyileg és technikaiilag keresztülvihető, akkor a vásárcsarnokot úgy építik fel, hogy abban

helyet kapnak a termelők és így a baromfipiac is.

Ha azonban ez a megoldás nem volna lehetséges és csak az árusokat, viszont eladók tudják helyhez juttatni a vásárcsarnokban, úgy a baromfipiacot mégis csak a Szappanos-utca helyezik át.

A debreceni építőiparban állítólag nincs munkanélküliség

(A Hajdúföld tudósítójától.) A városi tanács nemrégiben felszólította az iparostanonciskola építési vállalkozóit, hogy gyorsabb tempóban vezessék a meglehetősen lassan haladó munkát, mert az épületek hamarosan készen kell lenni. A felszólításra a vállalkozók meglepő bejelentést tettek, amely, ha igaz, minden tekintetben örvendetesnek mondható. A vállalkozók szerint azért halad lassan a munka, mert Debrecenben nincs elég építőmunkás.

A munkanélküliség az építőiparban

teljesen megszűnt, a munkások a különböző építkezéseknél dolgoznak és így iparostanonciskola építéséhez már nem kapnak elég munkát. A tanács nagy meglepetéssel vette tudomásul ezt a bejelentést, mert hiszen a szakszervezet állítása szerint ma is

több ezer munkanélküli van.

Miután az iparostanonciskola építésénél azonnal felvesznek egy csapat munkást, kíváncsiak vagyunk rá, hányan jelentkeznek az állítólagos munkanélküliek közül.

Csendőrruhás oláh rablóvezér fosztogat Erdélyben

Az oláh hatóságok tehetetlenek a bandával szemben

Budapest, augusztus 26. Kolozsvárról jelentik: Erdélyben jól megszervezett fosztogató banda tartja félelemben az országutak utasait. A banda vezére Harcland, aki igen gyakran

csendőrruhában fosztogat.

Legutóbb ugyancsak csendőrruhában megállított egy autót és amikor az utasok ennek oka iránt érdeklődtek, azt válaszolta, hogy rablók vannak a közelben és ezért vigyázatosságra inti őket. Az autó utasai megkérdezték, hogy hol vannak a rablók, mire a csendőrruhás ember

azt válaszolta, hogy a hátuk mögött. Az utasok megfordultak és tényleg ott álltak a fegyveres banditák a hátuk mögött.

A rablók kifosztották az utasokat.

Ugyancsak hasonló módon állítottak meg egy autót a közelben jövő autót is, és ennek utasait is kifosztották. Az utasok között volt egy falusi ember, aki összes vagyonkáját, ezer leit igyekezett eldugni a rablók elől, ezek azonban megtalálták. A csendőrruhás eddig eredménytelenül üldözi a vakmerő rablókat.

Sikkasztott és hamisított a dévai oláh pénzügyigazgató

A hunyadványi adózók mindent elkövetnek súlyos sérelmeik orvoslására

Dévről jelentik: Hunyadvány megye egész közönsége súlyos vádakat emelt Georgescu, dévai oláh pénzügyigazgató ellen.

Többrendbéli visszaéléssel vádolják. Így például szemére hányják, hogy kelő fűtés hiányában a tisztviselők nagyrésze megbetegedik, mert a hivatalos helyiségek fűtésére szánt fát Georgescu

a maga céljaira fordítja.

A legsúlyosabb vád pedig az, hogy a királyi kincstár képviseletében az adómegállapítások ellen beadott fellebbezések nagyrésze a törvényben megjelölt felelősségi határidőn túl adatott be és egyenesen

a pénzügyigazgató utasítására hamisították meg az iktató könyvet akként, mintha e fellebbezések kellő időben történtek volna.

Hunyadvány megye adózó polgárai, leginkább a magyarok, rettenetes

torturáción mentek keresztül az adómegállapításnál. Horribilis összegeket sujtották őket

indokolatlanul és valóságos rosszulindulattal.

Mint hogy pedig a pénzügyigazgató a nyilvánosság előtt felhozott e súlyos vádak ellen még csak nyilatkozni sem tartja érdemesnek, a polgárság körében mozgalom indult meg azért, hogy e kérdés

vizsgálat útján tisztáztassék.

Arra az esetre ugyanis, hogy ha tényleg elkesztett adatott be a kincstár részéről egy-egy fellebbezés, akkor mindazon határozatok, amelyekkel a felszámolási bizottság az elsőfokon megállapított adót felemelte, semmiek.

A napokban várják Dévára az oláh pénzügyminisztert, akihez ebben az ügyben küldöttséget menesztettek.

HIREK

1926 augusztus 27. (Péntek.)

Prot. Gebhárd, Kath.: K. sz. József

A Meteorológiai Intézet jelentése

Időjárás: Zivataros esők várhatók, hőmérséklettel és változókonny idő

Gyógyszerárak közötti éjjeli szolgálatot tartanak: Megváltó (Piac-utca 18.), Arany Égyszaru (Kossuth-u. 8.) Muraközy (Hunyady-utca 5.) Magyar Korona (Péterfia-utca 10.), Nádor (Szent Anna-utca 66), Csokonai (Mester-utca 43.) Arany János, (Csapó-utca 77).

Ember vagyok

Hidba ölelgetne engem
A gyönyörök száz forró karja,
Lelkem a bomlott, örökké-éhez
Mindig ujat és mást akarna.
Hasztalan borulna elébem
Az elérhető véges minden
En az elérhetetlenre vágynék,
A csodára: mi sehol nincsen.

Kacagó lelkemet megejtné
A szép-szomorú büvös vágya,
Magasból mélységekbe vágynék
És mélységből a magasságba.
A vágyam rám borulna halkán
Mint messze üző szörnyű árnyék,
Csodákra tárult ember-szemmel
Örökös titkok nyomán járnék.

KISS ISTVÁN.

Krompecher egyetemi tanár öngyilkos lett

Budapest, augusztus 26. Krompecher Ödön dr. egyetemi orvos-tanár ma reggel hosszú betegség után Ménési-úti villájának első emeletéről levetette magát és a Verebelyi-kilnán, ahová beállították, délben meghalt. A másfél év óta beteg egyetemi tanár állapota nagyon súlyos volt. A professzor ma reggel ereje végső megfeszítésével felment az emeletre és leugrott.

Hálgertince tört el

és a klinikán, ahová beállították, nem tudták megmenteni.

Krompecher Ödön dr. a körbonctani intézet vezetője volt, nevét tudományos körökben külföldön is jól ismerték. Az idén kapta meg az Akadémia nagy díját a rák-kutatás terén kifejtett tevékenységéért.

— A „Turul” Szövetség képviseli a magyar egyetemi ifjúságot a mohácsi országos ünnepélyen. A „Turul” Szövetség (a Magyar Egyetemi és Főiskolai Bajtársi Egyesületek Országos Központja) augusztus 29-én tartandó országos emléknapon testületileg vesz részt az ország Egyetemi és Főiskolai ifjúságának képviseletében. A szövetség Bajtársi Egyesületeinek tagjaiból alakult 120 főből álló díszszázad Benze Ferenc táborparancsnok vezetésével megjelenik II. Lajos király emlékoszlopánál rendezendő manifesztáción, majd díszmenetben vonul fel a Kormányzó előtt. A szövetség fővezérége képviseletében leutaznak: Lenovay Béla szkv. fővezér, Margitai Lőránd országos vezér, aki a szövetség babérkoszoruját helyezi el az emlékművön, Csemiczky Ödön főiródiák és még számos vezérségi tag.

— 5000 darab Filckalap kerül e héten eladásra minden színben, 110 ezer a Kalapüzemben Piac-u. 9. (6)

— Molykár ellen legnagyobb megóvó és beraktározó vállalat Véghe Gyula Ferenc József-ut 4.

Rádió-műsor. Augusztus 27.

Péntek. Budapest. D. e. 9.30 és 12: Hírek, közgazdaság. D. u. 1: Időjárás a vizállásjelentés. 3: Hírek, közgazdaság. 5: Időjárás és vizállásjelentés. 5.45: Kutassy Endre dr. természettudományi előadása: „A föld-, szén-, petróleum- és földgázkészlete”. 6.30: Művész-délután. Közreműködnek: Haraszti Mici, Sas Olly, Dénes Oszkár és Frits O. 7.30: A Filharmoniai Társaság tagjainól alakult zenekar hangversenye a Budapesti Székesfővárosi Állat- és Növénykertben. Olasz opera est. 1. Verdi: Nebukadnezar, nyitány. 2. Donizetti: Sextet t és Finale a „Lammermoori Lucia” című operából. 4. Puccini: „Bohémélet”, ábránd. 5. Rossini: „Tell Vilmos” nyitány. 6. Ve di: Az „Aida” c. opera III. felvonása és a IV. felvonás I. jelenete. Aida: Kriszti n Lili a Városi Színház tagja. Amneris: Élis Ilonka operaezenész. Radames: Somló József, a m. kir. Operaház tagja. Amonastro: Pogány József dr. a m. kir. Operaház tagja. Karnagy: Szikla Adolf. 8.40: E szimfonikus hangverseny szünetjében H. Ceillag Erzs. a Városi Színház tagjának hangversenye a Studióból. Zongorán kísér Polgár Tibor.

Külföld: (531 és 582.5.) D. u. 4.15: Hangverseny. 8: A salzburgi ünnepi játékok közvetítése: A bécsi filharmonikusok zenekari hangversenye. (Rossz idő esetén hangverseny a studióban.) Berlin (504 és 571.) D. u. 5: Hangverseny. 7.30: Barberi-Ofenbach: Hoffmann meséi. (Az állami opera előadása.) Boroszló (418.) D. u. 4.30: Gluck-Haendel: Bach-délután. München (485 és 204.1.) D. u. 4.30: Hangverseny. 7.15: Dalc. t. 8: A salzburgi filharmonikus hangverseny közvetítése Rómában (425.) D. u. 5: Hírek, tőzsde. 5.30: Jazz-band, 9.25: Hangverseny. London (365.) D. u. 4.15: A rádió-kvartett hangversenye. 6: Hangverseny. 7.25: Brahms interpretációk. 8.15: Varieté műsor. 10: Kamarazene.

Válságban a kolozsvári Opera. Az oláh hatóságok, amint ismeretes, a gyönyörű kolozsvári Nemzeti Színházat elvették és Janovics társulata a nyári színházba szorult. A pompás kópalotában az oláh nemzeti Operaház rendezkedett be Pavel Constantin vezetésével, aki egyben első tenoristája is volt az Operaháznak. Pavel Constantin tekintélye és hozzájárulása úgy ahogy meg tudta őrizni az Opera színvonalát. Most azonban Pavel Constantint a bukaresti Operaház első tenoristájává és örökös tagjává nevezték ki és így a kolozsvári Operaház igazgató és tenorista nélkül maradt. Pavel Constantin távozása már meg is látszik a színházon, a tagok már kezdenek elszéledni.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére újonnan vagy használtan már beszerezhetők Antalffy József könyv- és tanszerüzletében, Szent Anna- és Varga-utca sarok.

Huszonöt német képviselő Magyarországon. Budapestről jelentik: A Magyar Külügyi Társaságnak ismét illusztris vendégei lesznek, amennyiben szeptember 5-én körülbelül 25 német birodalmiügylési, továbbá bajor württembergi országgyűlési képviselő érkezik Budapestre, hogy a Duna nemzetközi gazdasági jelentőségét és Magyarország közgazdasági helyzetét tanulmányozza.

A kormány nem vesz fel külföldi ipari kölcsönt. Budapestről jelentik: Illetékes helyről közlik, hogy egyes déli lapoknak az a híre, hogy a pénzügyminiszter egy angol pénzcsoporttal 4 millió font ipari kölcsön felvétele ügyében tárgyalásokat folytatna, minden alapot nélkülöző kitalálás.

Iskolakönyvek és tanszerek legolcsóbb beszerzési forrása: Csáthy Ferenc egyetemi könyvkereskedés, Ferenc József-ut 8.

Képkerepezés legizlésebben, legjutányosabban Blattner és Szabónál, Kossuth-u. 4.

Ambrus Vilma polgári iskolai igazgatónő Rákospalotán meghalt. Ambrus Vilma polgári iskolai igazgatónő augusztus 24-én Rákospalotán meghalt. Az elhunyt temetést augusztus 25-én d. u. 4 órakor Pczsonyi-ut 8. sz. alatti halottasházról egyházi szentelés után Debrecenbe szállítja a gyászoló család, hol a Szent Anna-utcai róm. kath. temetőben helyezik örök nyugalomra.

Az osztályorszájáték huzása. Az osztályorszájáték csütörtöki huzásán a következő nagyobb nyeremények huzattak ki: 20 millió koronát nyertek: 39534, 52724, 64347. 10 millió koronát nyertek: 1546, 1960, 3317, 68145. 6 millió koronát nyertek: 16282, 53015, 67782, 67853. Ezenfelül 3 millió koronát nyert 26 szám, 2 millió koronát nyert 86 szám és 1,250.000 koronát nyert 1377 szám. A huzás folytatása augusztus 27-én reggel fél 9 órakor lesz.

Bárbe adták a hortobágyi csárdát. Ismeretes, hogy a városi tanács kimondította a bérletből a hortobágyi csárda jelenlegi bérletjé: és nyilvános pályázatot írt ki a csárda bérletére. A tanács csütörtök délelőtti ülésén foglalkozott a csárda bérbeadásával és úgy döntött, hogy a csárdát Kóvér Bélának és Henri Robertnek adja bérbe. Az új bérletet kötelezték a legstírgősebb átalakítási munkák elvégzésére.

Dandó Lajos cigányprimás meghalt. Dandó Lajos, a fiatal cigányprimás 21 éves kora ellenére is hamarosan belopta magát a debreceni közönség szívébe gyönyörű hegedűje révén, amely — ha kezében megszólalt — könnyet tudott csalni a hallgatók szemébe. Ezelőtt egy évvel került bandája élére s előbb a Gambriusban, majd az Angol Királynőben hegedült. Később Nyiregyháza ment, ahol a „Koroná”-ban koncertezett. Azonban az éjszakai élet súlyosan megtámadta egészségét és agynak dőlt. Anóta állandóan feküdt s csütörtökön délután Kékes-utcai lakásán meghalt s vele a debreceni cigányprimások egyik legkitűnőbbje költözött el az élők sorából.

Kiégelte a szemét a marólug. Kovács Sándor bocsai földműves felesége nyomoruk miatt buskomorságba esett és lúgkoldattal megakarta mérgeznit magát. A méreggel telt poharat éppen akkor akarta felhajtani, amikor az ura a szobába lépett. Az ura kikarta venni felesége kezéből a poharat és dulakodás közben a lúgk a férfi arcába ömlött, s kinek mindkét szemét kiégette.

Meghosszabbították a tőzsde hivatalos idejét. Budapestről jelentik: A tőzsdetanács mai ülésén úgy határozott, hogy a tőzsde hivatalos ideje az eddigi délelőtti 11 órától félegyig helyett féltizenkettőtől egy óra lesz. Továbbá szombaton is hivatalos tőzsdenapot tartanak.

Csözöntnyilvánítás. A Manz iparoszakosztályaezalon mond köszönetet mindazon tagjai és jóskaróinak, kik az aug. 22-iki erdei ünnepély alkalmával szereplésük, ajándékaik avagy fáradozásaik által az ünnepély megendezését lehetővé tették és annak sikerét előmozdították. Egyben nem hagyhatja említés nélkül Fuchs H. Irénét a rendezés körül kifejtett odaadó fáradozatlanságát sem, kinek neve Gömöri Olga, Faragó Baba és Bursi Baba szereplőkkel együtt a keddi újságszámból sajtóalatos tevédség folytán kimaradt. Einökeég.

Akkumulátor löltés, mindenféle villamos gépjavitás. Parti Ferenc Hatvan-u. 58.

Fegyverbe szölytölte a falut egy évszázados fa. Kemenesegerszeg lakosságát augusztus 20-án este 11 órakor fegyverropogáshoz hasonló zaj verte fel álmából, nagy ijedelmet okozva. Az erdőőr vezetésével vasvillás és kassz emberek vonultak a gróf Árc Gyula tábornok kastélyának kertjébe, mert azt gondolták, hogy rablók törtek be a kastélyba. A kertben látták csak, hogy egy évszázadosot megért vén fa dőlt ki nagy recsegés-ropogással. Szerecsére emberéletben kárt nem okozott, mert a vasvillával felfegyverkezett emberek megfelelő távolságból nézték a fa vágkimulását.

Hisztóriás jelenetek Valentino ravatalánál. Newyorkból jelentik: Valentino ravatalánál a rendőrség erős kordonnal megakadályozta, hogy a tegnapi életveszélyes tolongás megismétlődjék. Néhány színész és kóristán, mikor a halott művészt megpillantották, sírdögcsöt kaptak és sokan djullan összeestek. Hogy ezeket a rémes jeleneteket megakadályozzák, a hatóságok azt kívánják, hogy a halottat vigyék ki a temetőbe és ott ravatalozzák fel a halottasházban.

Romániában felemlék a postatarifát. Brassóbtól jelentik: A posta, telefon és táviróigazgatóság hivatalos jelentést adott ki, amely szerint a tarifák legközelebb felemlék. Az új tarifa általában az 1916. évi tarifa negyvenszerese lesz. Ilyenformán egy közönséges levél díja 4 lej, ajánlott levél 14 lej, levelezőlapé 2 lej; egy távirati szó díja 2 lej, telefonhasználati díj a megyében 20 lej, a szomszédos megyében 60 lej. A telefonelőfizetési díj magánlakásban 4000 lej, tületben és irodában 6000 lej, nyilvános állomás díja 10.000 lej.

Ingyen zónázott Debrecenbe egy örült zsidó gyerek. Fräkel Ignác tokaji szikvizgyáros hasonló nevű fia Tokajból gyalog indult Debrecenbe. Újfelhértónál azonban megunt a távgyaloglást és felült a vonatra, de jegyet nem váltott, mivel nem volt pénze. Természetesen a kalauz felfedezte a potyautast, akit Debrecenben leszállított a vonatról. Itt aztán kiderült, hogy Fräkel Ignác elmebajos, helyesebben mecsüge. A rendőrség visszatoloncoltatta Tokajba.

BAGI ÉS TARSÁ
KABA
GÉPGYÁRA ÉS HENGERHALMA
Telefon: 5. Sztégőnyeim: Bagi, Kaba.
Alapítva 1897. évben.

SZÁLLIT mindenféle gazdasági gépeket, javított rendszerű csavaros kapafő ekét a legelterjedtebbek, alakít magánjárókat, készít gépakatos-, rézöntő-, kazán- és autogénhegesztőmunkákat, malomhengerek csiszolását és rovátkolását.

Kuturási vállalata
teljes szavatossággal készít új ártézi kutakat bármily mélységre, végez próbái furásokat és alapadit ártézi kutak rendbehozását.
A Steek motor- és etegyár ker. kép

SZÍNHÁZ

Müller Mátvás Debrecenben marad. Örömmel értesültünk, hogy Müller Mátvás, a Csokonai színház kiváló karnagya és igazgató helyettese, aki megakart válni a társulattól, mégis csak Debrecenben marad. Az igazgatóság plakátjairól hiányzott Müller karnagy neve és így kétségtelennek látszott, hogy a Csokonai-színház a most kezdődő szombathú elveszti legértékesebb tagját. Most az utolsó pillanatban a direktió mégis meggondolta magát. Kölcsonös közeledési kísérletek történtek, melyeknek örvendetes eredménye, hogy Müller Mátvás karnagy ismét leszerződött a társulathoz, melynek nagy szüksége van az ő egyéni ki valóágaira, kipróbált munkaeorejére.

Mozgószínházak közleményei:
Péntek, Szombat, Vasárnap
Augusztus 27, 28, 29

Budapestet megelőzve; Világfilm! Rin-Tin-Tin legújabb filmje „Az éjféli látogató”, izgalmas bűntügyi történet a napsütött Kaliforniából, amely a melegszívű amerikai költő Jack L. ndonnak ad igazat, aki rajongással ír az embernek legjobb barátjáról, a kutyaról. Megelőzi „Nemes vadak az örök hó birodalmából”. Természeti kép.

Budapestet megelőzve! Zoro és Huru legújabb és legjobb filmje: „A háztűnésök”, amelyben a két világhírű komikus a legeikerültebb kalandokon esik át és szakadatlan kacagásban tartja a nézőt. Megelőzi: „Fipi Charleston király” bohózat. Ki-érő: Nőpünnepély Indiában.
Előadások kezdete: péntek és szombaton 8 és 10, vasárnap 4, 6, 8 és 10 órakor kezdődnek.
Jönnek: „A szanszuszi malom” és „Feleségem frakkja”.

TESTEDZÉS

Magyarország bajnoki atletikai versenye

A magyar atlétikának legnagyobb eseménye következik szombaton és vasárnap, amikor az Üllői-úti FTC stadionban Magyarország atletikai bajnokságait bonyolítják le. A versenyekre a magyar atléták szorgalmat tréninggel készülődtek, mert minden egyes számban erős küzdelmet kell folytatnia a győzelemért és a versengésnek nem lehet más eredménye, mint a fejlődésnek legfőbb bizonyítéka: a rekordjavítások sorozata.

A benevezett atléták közül Somfal Elemér az idén is több atlétikai bajnokságot akar megnyerni. Kitűnő formában van és a legtöbb bajnokság megszerzésével akar rekordot felállítani. Ugyanez a célja Barsinak is, aki a 800 és 1500 m-es síkfutásban indul, valószínű azonban, hogy a 400 m-es síkfutásban is résztvesz és ilyen körülmények között mind a három bajnokság a kitűnő BBTE-atlétának jut.

Négyfogásos
elsőrendű ebéd 14.000 korona
Belvárosi Transzylvánia étteremben.

A modern művészi fényképek specialistája
RUZICKA, Fötér 32.

A TÖZSDE

A korona Zürichben: 0-0072 25
Zürichi számai

Budapest 0,0072,25 Berlin 123,50, Newyork 518,—, London 2514 75, Páris 1480 Milánó 17,02-50, Prága 15-32 50 Bégrád 9,12-50, Szófia 3,75, Bukarest 2,51-50, Varsó 57,50, Bécs 73,20, Hollandia 207,55,—, Brüsszel 14,20.—

Hivatalos valuta- és deviza-árfolyamok:

Valuták: Angol font 345,675—347 675 belga frank 1920—2000, cseh korona 2100,—, 2110, dán korona 18,90 18,990, dinár 1251—1261, dollár 7,930—7125,0, francia frank 2015—2095, hollandi forint 28545—28695, lengyel zloty 7825—8125, leu 843—353, leva 518—519, lira 2360—2450, német márká 6,975—17,025, osztrák schilling 10,065—10105, norvég korona 15,620—15,670, svájci frank 13,773—13,878, svéd korona 19,080—19,140.

Devizák: Amsterdam 29:60—28660, Bécs (10085—80) 10070—10100, Belgrád 1255—1261, Berlin (16990) 1975—17125, Bukarest (343) 343—351, Brüsszel 1930—1990, Kopenhága 18930—18590, Oslo 15610—15670, London (34670) 846175—347175, Milánó 2310—2370, Newyork (71400—71390) 71300—71500, Páris 1995—2055, Prága (2114,5—2114) 2111,195—2118,125, Szófia 512—518, Stockholm 19080—19140, Varsó 7825—8125, Zürich (13722) 137763—13803 Külföldi leu 348—351.

Gabonafőzede

A készáruháza a nehéz fajsúlyú buza iránt érdeklődött első sorban a külföld, amely Hegyeshalom állomáson a 79—80 kg-os buzáit 41—42 osztrák schillinget fizetett.

A rozspiacon a vásárlás külföldi számára tovább tartott és az ára emelkedő irányzatot mutat.

A liszt- és őrlménypiacon a helyzet változatlan.

A termények piacán a porgyárak az els rendű sörpáért 280,000 koronát is fizettek, egyesek az étengert 260,000 koronás áron. A zab iránt változatlanul minden máis az érdeklődés.

A magpiacon nem volt ület.

Alluvásár.

A ferencvárosi nyíltvásáron a felhajtás 2036 sertés és 35 süldő volt, amely mind eladott. Az irányzat csekély kínálat következtében élénk volt. Vidékre élve 138 darabot szállítottak el. Árak: asirsértés öreg 15,25—16,5, ifja 14,5—15, fiatal nehéz 16,25—16,6, közép 15,8—16, könnyű 14,5—15, szedett közép 15,4—15,6, angol husserítés 19—21, süldő 18—20, szalonna nagyban 18, sajr 22, hus 20—22, szalonnás húsított sertés 18—19,5 ezer korona kg-ként. A zártyvásáron a felhajtás 183 sertés, amely valamennyi elkel. Árak ugyanazok, mint a nyíltvásáron.

A debreceniek találkozóhelye
Budapest elsőrendű,
modern családi szállója az
SZÁLLODA

I S T V Á N
K I R Á L Y

SZÁLLODA

VI., PODMANICZKY-UTCA 8. SZ.
Mértékelt árak, figyelmes kiszolgálás
központi fűtés, lift, meleg vizszolgáltatás,
táskák, modern és kényelmes nyújtó berendezés.
A nyugati pályaudvar közelében

Magyar ember csak magyar lapot olvashat. — Kávéházban, borbélynál, újságárúsnál követelje a **HAJDUFÖLD**-et!!!

APROHIRDETÉSEK

Lakás

Kétszobás konyhaszámítással kiadnám udvari előszobámat szerényebb igényű házas-párnak, nem magas lakbérre pályázom, hanem feltétlen megbízhatóságára. Vas-utca 21. szám. (Csapóker) 1055

Kétszobás, konyhás, mellékhelyiséges modern uri lakást keresek a város központján. Gyermekek nincsenek. Csekély felépítést vagy aranybért fizetek. Kettlen vagyunk. Ajánlatokat a kiadóhivatalba küldjék. 1062

Butorozott szoba két személynek kiadó. Tnaly Kálmán-utca 3. 1067

Utcai különbejárattal csinosan butorozott szoba kiadó, ugyanolyan középiskolai tanuló vagy egyetemi hallgatót teljes ellátással elfogadok. Török Bálint-utca 25. 1056

Péterfia-utca 39. szám alatt egy udvari butorozott szoba két IV. vagy V. gimnáziumi tanulóknak kiadó. 1070

Különbejárattal butorozott szoba kiadó Tompa Mihály-utca 4. 1074

Csinosan butorozott szoba mosdószobával szeptember 1-re magános urnak kiadó. Megtekinthető 29 és 31-én 11-16 óráig. Király 9 1076

Szilágyi Marcsa a Csokonai-színház művésznője keres szép, különbejárattal butorozott szobát, lehetőleg a színház közelében. Ajánlatokat a kiadóba.

Ajánlat

Tankönyvet elad, vesz becsesről Harmathy könyvkereskedése és antiquáriuma, Fűvészkert-utca 14.

Díványokat, hencserket, matrácokat, garnitúrákat heti és havi részletre is készítenek. Házhöz, vidékre is megyek. Gaál Gábor kárpitos, Piac-utca 40. 769

Iskolai író- és rajzszereket legolcsóbban vásárolhat Keszthely papírgyárában, Szentanna-utca 2.

Varrónői és gyermekruhák vásárlására házakhoz ajánlik napi 50000 koronáért. Vidékre is megyek. Cím: a kiadóhivatalban "Varrónői" jelgére ker.

Szörfvizsgálóra szakértő műhelygyakorlattal csak Kiss gépműhely szörfvizsgálója készíti elő, díjtalan állásba helyezésével. Erásébet-utca 20 1042

Galléri közelé, inget hóféhéren mos, vasal Wacha, Simonffy 55 1

Filc- és bársonyalapok nagy választékban olcsón szereshetők be Matia Annánál, Csömöte-utca 10 1014

Divatlapok legújabbak, őszi, téli, különösen kaphatók: Újságüzlet, Széchenyi-utca 6. szám 1067

Két középi iskolai tanuló teljes ellátásra elfogadok. Cím a kiadóban. 1061

Középi iskolai tanuló teljes ellátással, szorgalmasan kiadással felvétetik Péterfia 12. Ref. főgimnáziummal szemben. 1050

Zongorázni tanítok magán nótákat, gyakorlatokat is elfogadok. Cím a kiadóhivatalban. 1032

KIRÁLY KÁVÉI
mégis a legjobbak!
Olcsó, kiadós, kiválóan zamatos.

Dinnyekörte nagy fajta 3000, mézkörte 2000, őszi barack befőzéshez 5000. Poroszlai-utca 53. 1065

Fizetés nélkül magányos ember háztartását azonnal elfogadom. Pesti utca 57. első ajtó. 1068

Figyelem! Tankönyvcseré!

Használt tankönyveit becserelem csekély ráfizetéssel felsőbb osztályúra. Használt tankönyveket magas áron vásárolok. Alföldi, Piac-utca 75 807

Sárgadinnye 2 és 4 ezer korona különként állandóan kapható Seestina-utca 4. sz. Kisállomás mellett. 1073

Van szerenősem a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy **börüzetemet** a ref. püspöki palotából **Kossuth-utca 25. szám** alá (saját házámba) helyeztem át. Kérem további szives pártfogásukat. Tisztelettel

KUSZKA MIHÁLY
börkereskedő.

Kereslet

Állásnélkülök rövidesen elhelyezkedhetnek általunk. Ötven ezer korona költség beküldése ellenében esetenként értesítjük a hozzánk beérkezett tisedési helyekről. "Meteor" iroda Budapest, Vilmos császár-ut 60.

Keresek öt éves fiú mellé hosszabb időre sso'id német kisasszonyt. Cím a kiadóban. 1046

Okl. tanító német kath. egy 6 éves fiúgyermek mellé keresetk, ki a háztartásban is segítőkészek. Rhédey Zoltán jászágazgató Érpatak, u. p. Újrehért. 1019

Jómunkás borbélysgédet keresek. Ivánovics Kossuth-utca 17. 1071

Tízmillió korona kölcsönt keresek hízzeres fidesz mellett — sürgősen ügyfelem részére legmagasabb kama mellett rövid időre Steiner iroda Piac-utca 19. II. emelet. — Telefon 624

Budapestre uri negyedbe tejetem és élelmiszerüzletbe elarusítónak megbízható férfi vagy nő két millió havi fizetéssel felvétetik tíz millió óvadéka. Cím a kiadóba. 1076

Eladás

Magyar Nemzet Története 10 dískötésben új állapotban olcsón eladó. Csallag-utca 82. 464

István utca az építendő HÉV tároló közelében 3,00 négyzetgölg kert iparvállalatnak, kertészeti üzemnek egészben, házhelyeknek 300 négyzetgölgként eladó. Értekezhetni Széchenyi-ut 21. sz. 1043

Eladom modern új családi házat. Értekezni Piac-utca 40. szám, ügyvédi irodában. 1059

Eladó biliárdasztal, nagy jégsekreány. Cím a kiadóban. 1060

Kishegyesi-ut 32. számú ház eladó. Gazdálkodóknak is alkalmas. Értekezni Török Bálint-utca 20. 1069

Rendőri palota hátmögött az új neanyiláson 247 négyzetgölg telek házhelyek eladó. — Kizárólagosan megblzva STEINER Iroda Piac-utca 19. II. emelet. — Telefon 624

Eladó butor fekete és diószínű, fényezett, ebédőberendezések jutányos áron. Pongrács Árpádnál, Homokkert-utca 111. szám. Telefon 6—49 1072

Hentesek! Mészárosok! Kereskedők!

Bécsi Állatjelző olajozott kréta minden színben drb-kint 12.000 K-ért kapható:

STERN
festéküzlet Piac-utca 10, Bikával szemben

TEGDÉS JÁNOS

Felt 100, vagy havi 400 ezer korona részletfizetésre is készít férfiöltönyt, téli kabatot, női kosztümöt vagy téli kabatot

Péterfia-utca 42

Legszébb hálok, ebédők, uri szobák és börgarnitúrák heti és havi részletre **Szántó butorraktárába** Csapó-utca 17. szám alatt Színház átjáró. — Telefon 10-80. szám

A könyvpiac szenzációja!

Ismét kapható a

TALMUD

Luzsénszky A. fonz kitűnő magyar fordításában. — Függelék: "A Sulchan Aruch". Az ügyesség által elkobása után újból engedélyezett szenzációs érdekességi fordítás megvásárolható a "HAJDUFÖLD" könyvostályában. — Ára 40.000 korona.

Az őszi idény ujdonságai:

**RAGLÁNOK
FELÖLTŐK
HUBERTUSOK
SPORTÖLTÖNYÖK**
megérkeztek

Szántó Mór és Társa
céghez.

STEINER JÓZSEF

városi ingatlanforgalmi iroda
Piac-utca 19. Telefon 624

Sestakertben, Poroszlai uton gyönyörű szőlő cseres villával — 2 szoba, konyha, terrasz — uri lakással, gyümölcsös, istállóval, villany, jövözt kut — 130 millió.

Sestakertben, Komlóssy-uton villa be költözhető 2 szoba, konyha, veranda — uri lakás — 640 négyzetgölg szőlő és gyümölcsös azonnal átadó. Villany, jó víz.

Sestakertben 554 négyzetgölg szőlő gyümölcsösével potomáron eladó husz millióért terméssel.

Hadházi uton szép ház berendezett italmérési joggal bíró pálinka- és borkereskedéssel, 3 szoba, konyha, nagy udvar, kugliss elköltözés végett eladó. Szerencsén csiná, aki ezt megveszi

Nyil-utcán szép frontu ház több lakással, 3 szoba, konyha, pince átadó — eladó 90 millióért. Villany, vízvezeték.

Vagóhid mellett két katasztrális hold szőlő cseres házsal — 3 szoba, konyha, istálló, ólak — azonnal átadó 110 millióért.

Köntöskertben 624 négyzetgölg prima szőlő gyümölcsösével, cseres házsal — 2 szoba, konyha, ólak — 60 millióért eladó vagy esetleg bárbeadó.

Kizárólag több családi ház belvárosban eladó. Lakások átadók felépítéssel 1, 2, 3 és 4 szobás. Akinek eladó lakása van, jelentse be nálam. Díjazás csak siker esetén.

Rádió Anód Telepek

60 voltos K 105.000 (garantia)
90 voltos K 145.000 (ciával)

Rádió üzlet Hunyadi-u. 14.

Özv. Kelemen Ferencné
kézimunka szalonja

Agyterítők, függönyök, filel csipkék, himzések a legolcsóbb áron. Minták, rajzok, saját tervezések!

Piac-utca 19. szám 11.
Tanulóleány felvétetik.

Hirdetés a Magyar Nemzeti Könyv- és Lapkiadóvállalatnál